

מנהלות במגפיים

ראובן זלץ

הן אוהבות את ריח החציר בבוקר,
מזהות את הפרות בשמן. יש להן
ביקורת על ההתנהלות הממשלתית
אך הן בטוחות כי הענף ישרוד כי
הוא חשוב לכלכלת ישראל.
הן מרכזות רפתות בדרום הארץ
("אל תקרא לנו מנהלות") ולא,
אף מילה על פמיניזם, כמעט. יום
בחברתן של שלוש נשים במגפיים •

משהו קורה לי בבטן כשאני נוהג במרחבים הפתוחים של
הנגב, תבנית נוף מולדתי, אדמה ושמים וכביש הנדמה כי
הוא מתפתל עד אין סוף. עיירות קטנות, מושבים וקיבוצים,
אנשי אדמה, חקלאים וגבול ארוך המתחמם לעיתים קרובות
ולא רק בקיץ. חבל ארץ מחוספס, מפוספס הנאבק מדי יום
על פרנסתו. תחילת הסתיו ועדיין מרגישים כאן את הקיץ.

סילבי גרין
"משנה לשנה קשה יותר לתחזק רפת רווחית"
קיבוץ אורים הופרט בשנה האחרונה, הרפת, היא מהראשונות
בארץ, 350 חולבות, כ-300 עגלות, מכון חליבה משנת '54
מהישנים בארץ, אם לא הישן ביותר.
סילבי מחייכת במרירות "הגיע הזמן להחליף את המכון,
הבעיה היא בסדר העדיפויות של מרכז המשק". החליבה
נמשכת כחמש עד שש שעות, סילבי "החליבה יקרה ולכן,
כוח האדם בהתאם, 11 עובדים כולל חצאי משרות. כרגע
כולם שכירים כולל אני כי הקיבוץ הופרט, יש לי סגנית שהיא
כעת בשמירת הריון, שני בני משק שעושים חליבות, מדי
פעם ושלושה תיכונסטים, המגיעים בימי שישי לעזרה. חוץ
מהם כולם מבחויץ". למרות שכולם שכירים, החליטה סילבי
כי תינתן עדיפות לבני משק לחליבה או עבודה לפני שכירים
מבחויץ, זו החלטה עקרונית, אידיאולוגית.

בין הרפתנים יש תורנות שמירה בגלל מכת הגניבות, המקום
מאויש מסביב לשעון כל השבוע. 3.7 מיליון ליטר לשנה
המסופק לתנובה. באשר למרכז מזון מספרת סילבי "יש
לנו מרכז מזון עצמאי, תזונאי יורם שפירר מחברת 'אמבר'
המכין לנו את המנות. אני חושבת שזה חשוב שרפתן יודע
מה הפרות שלו אוכלות. אני בעד מרכז מזון עצמאי שלנו
למרות, שלכאורה, זה יותר עבודה. קח למשל דוגמא את עניין
התחמייץ, אני הולכת ובוחרת את השטח, מתי לקצור, להדק
ולבדוק שהכל מתבצע כמו שאני רוצה חוץ מזה שזו התקופה
הכי יפה להסתובב בשטח אומרת סילבי בחיוך. באשר למחירי
המזון "כל פעם שאני צריכה, אני מבררת מחירים וקונה אצל

החליבה יקרה ולכן,
כוח האדם בהתאם,
11 עובדים כולל
חצאי משרות. כרגע
כולם שכירים כולל
אני כי הקיבוץ הופרט

מתמודדים במציאות קשה. רפת אורים

מייחסים חשיבות גדולה למרכז מזון עצמאי

מי שהכי זול, מזון זה מרכיב חשוב ברפת ואנחנו באורים מאוד מרוצים ממרכז המזון שלנו".

לא רצו לתת לי לעבוד ברפת

מיותר לציין כי הרפת, היתה כמעט תמיד מעוזם של הגברים והדרך של סילבי לעבודה ברפת הקיבוצית, היתה קשה ומפותלת אך סילבי לא ויתרה "כשהגעתי לקיבוץ בשנת 85' ורציתי לעבוד ברפת שלחו אותי למטבח. אמרו לי שאישה עם ילדים קטנים לא תעבוד ברפת. לא וויתרתי והגענו לבירור אצל מרכז המשק שאמר לי שאני אעבוד ברפת רק לאחר שיצמחו לו שערות בכף היד. עשיתי לו בירור במזכירות ואמרו שאני לא יכולה לעבוד כי אין לי ניסיון. לא ויתרתי והתחלתי להתנדב לחלוב בבוקר בשביל הניסיון אתה יודע ואז לאחר החליבה, ללכת לעבודה בבית ילדים. אחרי חודש באתי למזכירות ואמרתי שיש לי ניסיון ומאז משנת 86' אני כאן. בהתחלה זה היה בחצי משרה ובשנת 95' עברתי למשרה

כל עוד אני כאן, תהיה רפת באורים. סילבי

סילבי תעודת זהות

סילבי גרין, עלתה ב-1978 מארגנטינה עם בן הזוג שנהרג כמה שנים לאחר מכן במלחמת לבנון הראשונה. סילבי מספרת "יש לי 2 בנות מבן הזוג שנהרג וארבע נכדות. גרנו במגידו ולאחר מותו עברנו לנס ציונה. חברה החליטה לעשות לי שידוך עם פיטר שהגיע בזמנו לקיבוץ אורים כמתנדב והתאהב בקיבוץ ובארץ ומאז אנחנו ביחד יש לנו 2 ילדים משותפים ועוד שני נכדים". ▲

AgroPlan אגרופלאן

מתכננים את הרפת בשבילך

התמחות בתכנון מבנים חקלאיים

אגרופלאן בע"מ מהנדס אבנר הורביץ

כתובת המשרד: מושב תימורים | כתובת למשלוח דואר: באר טוביה 8381500

טל. 08-8602272 | www.agroplan-il.com | [f Agroplan.ltd](https://www.facebook.com/Agroplan.ltd)

והירקות, המחירים הרי רק עולים וכך גם בענף הבשר שלא לדבר על האיום בפיטורים ואבטלה במפעלי הבשר הנמצאים בעיקר בפריפריה. מישוהו שם למעלה השתגע ואנחנו משלמים את המחיר ובסופו של דבר גם הצרכנים."

ובנוסף אתם מתמודדים עם מכת גניבות?

"תשמע, ההרגשה היא כי אין עם מי לדבר. זו מכה נוראית הפוגעת קשות בחקלאים בכל הארץ ולא רק בנגב ואני לא מדברת רק על הרפתות. מערכת השיפוט לא מבינה את המצב בשטח ונוהגת ביד רכה עם הגנבים. השופטים חייבים להבין כי זו תופעה נוראית הפוגעת בכלכלת המדינה. יש לגנבים תעוזה ויתרון ההפתעה וקשה לנו מאוד להתמודד עם זה. צר לי לומר זאת אך רוב הגנבים הם בדואים או ערבים מהשטחים וזה, אולי לא נעים לומר, אך זו המציאות והיא מציאות קשה שהממשלה, כמו בתחומים אחרים, פשוט מתעלמת ועוצמת עין."

איך את נערכת לנושא תקנות השפכים, מתקן טיהור?

"הנה עוד הוצאה כספית שנפלה עלינו, אנחנו חייבים עד אפריל שיהיה מסודר, בודקים כמה אופציות. זה מטורף איך כל משרד ממשלתי בא עם חוקים ותקנות במחשבה איך פשוט לדפוק את הרפת, אין לי מילה אחרת. הרי בסופו של דבר אנחנו מספקים מזון, הענף שלנו הוא מהטובים והחשובים בארץ המעסיק עשרות אלפי עובדים ומפרנס אלפי משפחות בכל רחבי הארץ ונחשב לאחד המתקדמים והמובילים בעולם. לא הגיע הזמן שממשלת ישראל תבין את המצב ופשוט תפעל לשמר ולתחזק ענף חשוב זה. אנחנו לא מבקשים טובות ותמיכות, רק שיתנו לנו לעבוד בשקט ושלא יחפשו כל שני וחמישי איך לפגוע בנו. הארי אם אתה מביט במצב בעין אובייקטיבית, אי אפשר שלא להשתגע מההתנהלות הממשלתית מולנו, נראה כי מישוהו שם למעלה החליט פשוט לגמור את הענף. זה מטורף."

איך זה להיות אישה רפתנים בעולם שעל פניו זה עולם גברי?

סילבי מחייכת "יש הבדלים פיזיולוגיים ברורים בין הגבר לאישה ולדעתי להיות פמיניסטית זו הזכות לבחור מה לעשות ואם מתאים לי לעשות את זה. אני לא חושבת שאישה צריכה להיות גבר. להיות יפה זו זכות ולהיות מטופחת זו חובה. זה נכון שזה מקצוע לא פשוט אבל אנשים מתמודדים עם העניין שאני כאן והגברים צריכים להתמודד עם זה" אומרת סילבי ומוסיפה "תשמע, היינו 6 מנהלות רפת בנגב ונשארו כיום 3. אין לי הסבר לתופעה למה דווקא בנגב אבל עובדה שאנחנו כאן ואני לא מתכוונת ללכת לשום מקום."

איך את רואה את העתיד?

סילבי מחייכת חיוך מריר ועונה במשל הקרוב אליה תרתי משמע "אם הייתי מהחמס הייתי אומרת שיש אור בקצה המנהרה" וממשיכה "לא יכול להיות שהרע יחזיק כל כך הרבה זמן. בסופו של דבר אנחנו נתמודד או שנסגור, זה המצב, החיים ממשיכים, אבל כל עוד אני כאן תהיה רפת באורים". ▲

מלאה. בשנת 2002 התחלתי לנהל את הרפת, בקיבוץ רצו לסגור את הרפת וחשבו שאם אני אנהל יהיה להם קל יותר לסגור, מצאו להם אישה להתעסק איתה. עשיתי מלחמה גדולה גדולה וכל הרפתנים מהאזור עזרו לי. היו 5 הצבעות בעניין עתיד הרפת בקיבוץ. לאחר הפגנות ושלטים בסגנון 'תנו לפרות לחיות באורים' ניצחנו. ובסוף, לאחר ההצבעה האחרונה, הוחלט להשאיר את הרפת. לא כדאי להרגיז אותי, מחייכת סילבי.

איך מתמודדים עם השינויים?

"שאלה קשה, צריכים לאהוב את המקצוע, אין כאן ספק, להיות רפתן זו דרך חיים. צריכים להיות גמישים לשינויים. מכיר את הסיפור על הסוס שכמעט הצליח לעבוד בלי לאכול, אז זה בעצם, לצערי הסיפור שלנו. מנסים כל הזמן להצר, לקצץ, לקצר ואנחנו משתדלים להמשיך ולעבוד. בטיחות המזון זה לדעתי נושא חשוב לא פחות מזה"ל. החקלאות בישראל במצב כבי רע כי אין מודעות לנושא של בטיחות המזון ומחר מישוהו יכול להחליט לייבא את כל מוצרי החקלאות מחו"ל ואז מה יהיה. פתאום ייווצר מצב ביטחוני קשה וישראל תיכנס למצב של צנע ואז מה יהיה, נשאר בלי אוכל. יש מצבים כי לא הכל זה רק כלכלה. שיהיה ברור, אין לי בעיה עם תחרות רק שתהיה הוגנת כלפי כל הצדדים."

הרווחיות נשחקת איך קיבוץ כאורים מתמודד עם זה?

"זה מאוד מאוד קשה. לצערי הם שכחו שם למעלה את המושג ציונות. קח למשל את מפלגת 'הבית היהודי', אתה היית מצפה שהם יהיו ציונים אבל בפועל הם הורסים את החקלאות הציונית במדינה. אני באמת לא מבינה מה הם רוצים לעשות ואיך הם פועלים. חייבים לשמור על התכנון בענף ותרעה עכשיו מה קורה, מחלקים עוד מכסות במקום אולי לשמר ולטפח את הקיים."

אם שר החקלאות היה שואל אותך, מה היית רוצה?

"שיתחזקו את הרפתות הקיימות וישמרו על הענף מהבחנה הכלכלית. תשמע, בוא ניקח לדוגמא את הזבל. בשנת 2002 היינו מקבלים 18 שקל לקוב זבל מהחברה שלוקחת את הזבל לעשות קומפוסט, כיום אני משלמת להם שיבוא לקחת כדי שימכרו לענף השדה שלנו. תגיד לי אתה, זה לא טמטום? משרדי הממשלה מחוקקים חוקים ואנחנו היחידים הנושאים בנטל שהופך לבלתי נסבל מבחינה כלכלית ומשרד החקלאות יושב בשקט ולא עושה כלום, הרי זה אבסורד. גם בנושא העסקת עובדים זרים, באה הממשלה ורצתה שתהיה פרנסה לישראלים ואפשרו לנו להעסיק רק תאילנדי אחד בכל רפת ולא משנה איזה גודל, מיותר לציין שזה פשוט לא תפס והפך את נושא התעסוקה לבעייתי עוד יותר. כך כמעט בכל תחום. ההרגשה היא כי אנחנו מיותרים ולא רוצים אותנו. זה פשוט נורא."

מיואשת?

"האמת קצת מייאש, חשוב לציין כי זה המצב בכל ענפי החקלאות ולא רק בענף שלנו. בשם ההפרטה ויוקר המחיה לכאורה הורסים את הענף. תראה מה קורה בענף הפירות

